

FORUM ESG

PARTNER DODATKU:

WWW.PARKIET.COM | e-mail: redakcja@parkiet.com

wtorek, 29 marca 2022 | > dodatek specjalny

BANKI

Neutralność klimatyczna na barkach sektora finansów

To banki poprzez odpowiednią „zieloną” przebudowę portfeli kredytowych i inwestycyjnych będą miały w najbliższych latach kluczowy wpływ na to, czy i w jakim stopniu zdołamy osiągnąć ambitne cele ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.

FOT. SHUTTERSTOCK

43
proc.

dużych banków w Polsce nie przeprowadziło do 2021 r. analizy swojego portfela kredytowego pod kątem kryteriów ESG.

700
razy

większe niż bezpośrednie emisje CO₂ banków są ich emisje pośrednie.

Coraz więcej instytucji finansowych zdaje sobie sprawę z nowych wyzwań, tym bardziej że sektor jest pod rosnącą presją regulatorów i inwestorów pytających o ryzyko klimatyczne.

ANITA BŁASZCZAK

Banki mogą odegrać kluczową rolę w ograniczeniu emisji dwutlenku węgla na świecie – twierdzą eksperci Deloitte – w raporcie na temat roli instytucji finansowych w realizacji celów unijnej polityki netto.

Chcąc doprowadzić Wspólnotę do neutralności klimatycznej, czyli zerowej emisji gazów cieplarnianych netto w roku 2050, Unia Europejska ma już niedługo, bo do 2030 r. (zgodnie z tzw. pakietem Fit for 55), zmniejszyć emisję dwutlenku węgla aż o 55 proc. w porównaniu z poziomem z

1990 r. Jak zaznacza Deloitte, instytucje finansowe mogą mieć bardzo istotny wpływ na przyspieszenie ogólnosystemowych zmian i osiągnięcie zerowych emisji netto.

Zielone biuro to za mało

Nawet jeśli eksperci coraz częściej przyznają, że osiągnięcie wyznaczonego celu (utrzymania wzrostu temperatury na świecie na poziomie 1,5 stopnia Celsjusza) jest mało prawdopodobne, a sukcesem będą 2 stopnie Celsjusza, to i tak oznacza to radykalne zmiany. W tym także proekologiczne działania

banków, które nie mogą ograniczać się do zadbania o zielone, zeroemisyjne biura czy do wymiany służbowych aut na elektryki czy hybrydy, czyli do pierwszych dwóch zakresów obliczania i ograniczania śladu węglowego firmy określanych z ang. jako scope.

Zarówno firmy doradcze, jak i środowiskowe organizacje pozarządowe zwracają uwagę, że tym, co naprawdę się liczy i co ma dużo większy wpływ na transformację energetyczną, jest ograniczenie pośrednich emisji powstałych w całym łańcuchu wartości, czyli tzw. Scope 3. To zaś oznacza konieczność zmniejszenia

emisyjności inwestycji i portfeli kredytowych.

Potwierdził to opublikowany w 2021 r. raport pozarządowej organizacji CDP, według której emisje gazów cieplarnianych związane z działalnością inwestycyjną, kredytową i ubezpieczeniową sektora finansów są aż o ponad 700 razy większe niż te bezpośrednie (związane z działalnością biur, podróży, autami etc.).

– Wzywamy wszystkie instytucje finansowe, by zobowiązały się do dekarbonizacji swoich portfeli i określenia celów redukcji emisji gazów cieplarnianych – pisze w komentarzu do raportu Emili Kreps,

globalna dyrektor ds. rynków kapitałowych w CDP.

Świadomość dużych

Coraz więcej instytucji finansowych, w tym banków i ubezpieczycieli, zdaje sobie sprawę z tego wyzwania, tym bardziej że sektor jest pod coraz większą presją regulatorów, a także inwestorów pytających o ryzyka klimatyczne.

Według raportu firmy doradczej PwC „Zielone finanse po polsku” wiosną 2021 r. już 80 proc. z 14 największych banków w Polsce wprowadziło w swoich strategiach biznesowych elementy zrów-

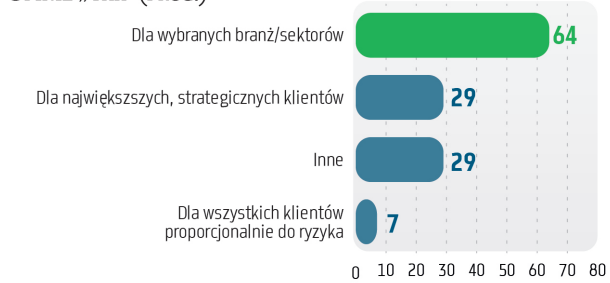
noważonego finansowania, dokonując też ogólnej oceny zgodności z aktualnymi wymogami ESG i szacując ich wpływ na prowadzony biznes.

Jednocześnie okazało się, że prawie połowa (43 proc.) badanych banków nie przeprowadziła dotychczas analizy portfela kredytowego pod kątem spełniania kryteriów ESG.

Widać tu jednak zmiany – w ogłaszanych w ostatnich miesiącach strategiach rozwoju banków stałym elementem coraz częściej są cele albo odrębne strategie dotyczące osiągnięcia neutralności klimatycznej.

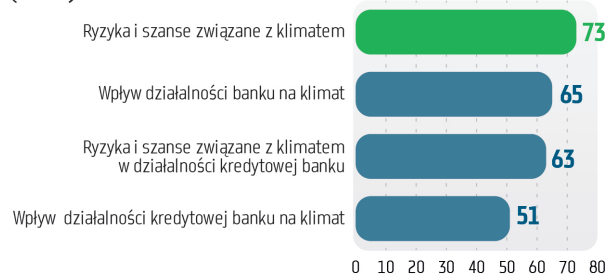

UWZGLĘDNIANIE RYZYK KLIMATYCZNYCH I ŚRODOWISKOWYCH W PROCESACH KREDYTOWYCH W POLSKICH BANKACH OPINIE „TAK” (PROC.)

Źródło: PWC

KWESTIE KLIMATYCZNE POD NADZOREM NA POZIOMIE ZARZĄDÓW BANKÓW NA ŚWIECIE (PROC.)

Źródło: CDP

Ambitny cel postawił sobie BOŚ, który chce być liderem w finansowaniu zielonej transformacji w Polsce i zamierza do końca 2030 r. osiągnąć neutralność klimatyczną w pełnym zakresie. Oznacza to redukcję emisji bezpośrednich, pośrednich (wytwarzanych przy produkcji kupowanej przez bank energii), jak również śladu węglowego w obrębie łańcucha wartości. Ogłoszona jesienią zeszłego roku strategia ESG banku zakłada m.in., że w 2023 r. udział zielonych aktywów w portfolio kredytowym BOŚ wzrośnie do 50 proc., a po 2030 r. bank nie będzie współpracować z firmami, które mają ujemny bilans emisji gazów cieplarnianych. Nie będzie też finansował inwestycji mogących szkodzić środowisku.

Ekofinansowanie

Za inwestycje szkodzące środowisku uważa się zwykle te związane z sektorem paliw kopalnych, który coraz częściej trafia na indeks instytucji finansowych. Największe polski bank, PKO BP, w ramach przyjętych w lipcu 2021 r. celów ESG zobowiązał się, że do 2030 r. całkowicie wyeliminuje ekspozycję na sektor wydobywczy węgla, zwiększając jednocześnie skalę zielonego finansowania o co najmniej 5 proc. rok do roku. Wśród zobowiązań banku jest też ograniczenie emisji gazów cieplarnianych do 40 tys. ton w 2025 r., czyli o 60 proc. w stosunku do 2019 r. – W 2021 r. zwiększyliśmy wartość zielonego finansowania o 83 proc. r./r., a udział zielonego finansowania w sumie bilansowej banku był 3,5-krotnie wyższy niż udział finansowania wysokoemisyjnego – zaznacza Michał Zwoliński, ekspert z departamentu komunikacji korporacyjnej PKO BP.

Do 4,1 proc. wzrósł w zeszłym roku udział zielonego finansowania w Pekao, który w przyjętej w połowie 2021 r. strategii ESG zadeklarował m.in. osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2030 r. Na razie dotyczy to pierwszych dwóch zakresów (emisje bezpośrednie i pośrednie związane ze zużyciem paliw i surowców), ale Pekao zamierza w tym roku rozpocząć projekt przeprowadzenia kalkulacji emisji w łańcuchu wartości (Scope 3.). Jak przypomniała Anna Snitko-Pleszko z biura komunikacji Pekao, już w 2021 r. udział finansowania wysokoemisyjnego spadł tam do 1,2 proc.

Projekty inwestycyjne służące zwiększeniu mocy pro-

dukcyjnych w wydobywaniu węgla i energetyce węglowej nie dostaną też finansowania w mBanku, który zobowiązał się, że do 2030 r. osiągnie zerowy poziom emisji netto CO₂ w dwóch pierwszych zakresach (energia produkowana i kupowana na własne potrzeby). – Do 2050 r. osiągniemy zerowy poziom emisji netto w zakresie 3., który obejmuje również nasz portfel kredytowy – podkreśla Michał Miłowski, specjalista ds. ESG w mBanku.

Węgiel na indeksie

W 2050 r. pełną neutralność klimatyczną (wraz z emisjami CO₂ będącymi efektem finansowania usług kredytowych, doradczych lub inwestycyjnych) ma osiągnąć Santander Bank Polska w ramach grupowej strategii Net Zero. – Już w 2020 r. bank osiągnął neutralność dotyczącą wewnętrznych emisji CO₂ – zaznacza Katarzyna Teter, menedżer zespołu zrównoważonego rozwoju i ESG. Bank od 2030 r. zaprzestanie finansowania spółek energetycznych z ponad 10 proc. przychodów z energii węglowej.

Odcina się też od niej ING BSK, który w ogłoszonej w połowie 2021 r. nowej deklaracji ekologicznej Grupy Kapitałowej ING potwierdził, że do końca 2025 r. będzie stopniowo zmniejszać (aż do całkowitej spłaty) kredyty dla klientów, których działalność jest w ponad 5 proc. bezpośrednio zależna od węgla energetycznego. Do 2030 r. ING BSK ma też osiągnąć neutralność klimatyczną dla zakresów 1 i 2. W ramach Scope 3 bank też ograniczy do 2040 r. udział finansowania dla całej branży paliw kopalnych o 19 proc. wobec poziomu z 2019 r.

Konkretne plany ograniczenia emisji gazów cieplarnianych zawiera też przyjęta w grudniu 2021 r. strategia banku Citi Handlowy na lata 2022–2024. W tym czasie bank planuje co najmniej 50-proc. redukcję emisji własnych gazów cieplarnianych wraz z co najmniej 40-proc. redukcją zużycia energii w porównaniu z 2019 r.

– Konieczność przebudowy portfeli kredytowych i inwestycyjnych pod względem ich emisyjności to największe wyzwanie dla banków. Najpierw trzeba ją zbadać, co wymaga dużej ilości danych, odpowiedniej technologii oraz powszechnej bazy danych – mówi Przemysław Szczepiński, partner Deloitte w Polsce. ©

GIEŁDA

Ratingi ESG stają się coraz ważniejsze dla inwestorów

Szacuje się, że ratingi ESG są dostępne dla około 8,5 tysiąca spółek giełdowych na całym świecie. Wśród nich jest również około 100 największych spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Liczby te zapewne szybko urosną.

DOMINIK OSOWSKI

Rynek kapitałowy ciągle się rozwija, a inwestorzy, dobierając spółki do swoich portfeli, nie kierują się już wyłącznie aspektami finansowymi. Ważne są również czynniki ESG, czyli dotyczące środowiska, kryteriów społecznych i ładu korporacyjnego. Z pomocą inwestorom przychodzi firma analityczna, która oceniają spółki pod kątem ESG.

Wzrost zainteresowania

Jedną z takich firm jest Sustainabilitys, należąca do Morningstar wiodąca agencja ratingowa zajmująca się badaniami i ocenami z obszaru ESG. Sustainabilitys wyznacza ratingi ESG również dla wielu spółek z warszawskiej giełdy. Pod ocenę brane jest ryzyko w zakresie środowiska, społeczeństwa i ładu korporacyjnego, na jakie narażona jest dana firma, a następnie także poziom zarządzania tym ryzykiem. Eksperti przyznają, że tego typu oceny są coraz istotniejsze.

– Dane niefinansowe dla coraz liczniejszej grupy inwestorów, zarówno profesjonalnych, jak i indywidualnych, stają się ważnym elementem wiedzy w procesie decyzyjnym związanym z lokowaniem swojego kapitału. Wzrost liczby spółek publikujących raporty z danymi ESG, wzrost

Jak ustalane są ratingi ESG spółek giełdowych?

Globalne agencje ratingowe oceniają, jak firmy wypadają pod względem odpowiedzialnego prowadzenia biznesu. Jedną z takich agencji jest Sustainabilitys. Na ustalany przez nich rating ESG składają się dwa kluczowe komponenty – ESG Risk Exposure oraz ESG Risk Management.

■ ESG Risk Exposure to zestaw czynników związanych z ESG, które stwarzają potencjalne ryzyko ekonomiczne dla firm. Jest to wrażliwość lub podatność firmy na ryzyko ESG.

■ ESG Risk Exposure pokazuje, jakie są istotne problemy ESG. Ocena ekspozycji przygotowywana jest na poziomie podbranzy, a następnie w odniesieniu do konkretnej firmy.

■ Drugi wymiar oceny to ESG Risk Management, czyli zbiór zobowiązań, działań i wyników pokazujących, jak dobrze firma zarządza ryzykiem ESG, na które jest narażona.

■ Ogólny wynik zarządzania ryzykiem ESG dla firmy to pochodna zestawu wskaźników zarządzania (polityka, system zarządzania, certyfikaty itp.) oraz wskaźników skoncentrowanych na wynikach.

■ Wskaźniki skoncentrowane na wynikach mierzą efektywność zarządzania bezpośrednio w kategoriach ilościowych (np. emisje CO₂) lub poprzez ogólną ocenę sposobu radzenia sobie firmy z kontrowersjami (ang. controversies).

zakresu udostępnianych informacji oraz wzrost zainteresowania inwestorów prowadzi do powstawania wyspecjalizowanych usług związanych z ratingami ESG – tłumaczy dr Tomasz Wiśniewski, wicedyrektor działu produktów informacyjnych i wskaźników GPW, koordynator projektu ESG na GPW.

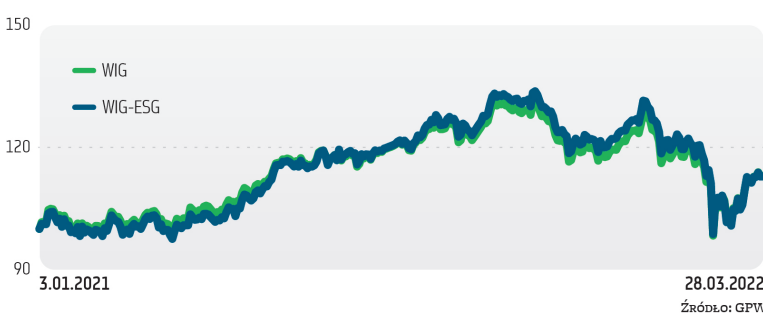
– Można wskazać na kilka trendów w tym zakresie. Przede wszystkim usługi ratingowe ESG świadczą globalne agencje ratingowe, które w ten sposób poszerzają swoją ofertę informacyjną. Powstają również wyspecjalizowane podmioty, które opracowują własny model oceny ESG, udostępniając raporty ratingowe. Ratingi ESG tworzą również firmy obliczające indeksy, które wykorzystują te dane w procesie konstrukcji portfeli. Szacuje się, że ratingi ESG są dostępne dla około 8,5 tysiąca spółek giełdowych. W tej grupie znajduje się również około 100 największych spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Obecnie większość inwestorów korzysta z danych udostępnianych przez same spółki, wspierając się raportami wyspecjalizowanych podmiotów, i na tej podstawie podejmują decyzje na rynku kapitałowym. W przyszłości można sobie jednak wyobrazić, że ratingi ESG staną się integralnym elementem procesów in-

FOT. SHUTTERSTOCK

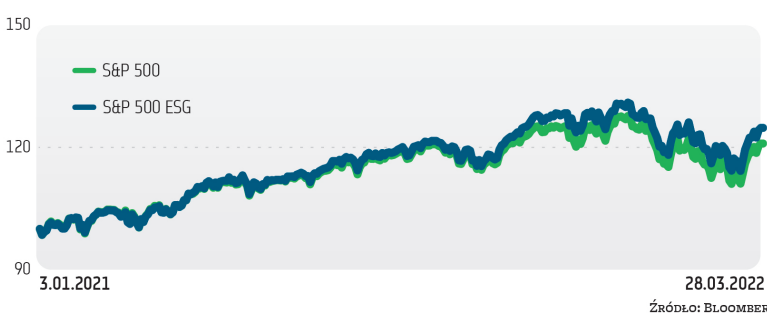
Jak wynika z szóstej edycji badania EY Global Institutional Investor Survey, 86 proc. ankietyowanych wskazuje, że ocena ESG ma znaczący wpływ na rekomendacje analityków giełdowych oraz inwestorów.

WIG-ESG na tle WIG 3.01.2021 = 100 PROC.

Źródło: GPW

S&P 500 ESG na tle S&P 500 3.01.2021 = 100 PROC.

Źródło: BLOOMBERG

westycyjnych i kredytowych – mówi Tomasz Wiśniewski.

Spółki z GPW, które otrzymują ratingi od Sustainabilitys, dobrze wypadają pod kątem ESG na tle swoich zagranicznych konkurentów. Jako przykład można podać sektor bankowy. PKO BP otrzymał w listopadzie rating 20,8/100. Dzięki temu największy polski bank zajął 209. miejsce spośród 1056 światowych banków. Podobny rating, na

poziomie 20,7, został nadany Bankowi Pekao. BOŚ zaś otrzymał w grudniu ogólną ocenę ESG Risk na poziomie 19,9, co plasuje go w gronie 18 proc. najlepiej ocenionych banków. Z kolei PZU w lutym dostał ocenę ryzyka ESG na poziomie 18,6.

– Rosnące zainteresowanie holistyczną oceną spółek przełożyło się na powstanie naturalnej potrzeby udostępnienia zarówno inwestorom, jak i

analitykom szerszej perspektywy oceny przedsiębiorstw, która uwzględniałaby aspekty dotyczące zrównoważonego rozwoju. Tezę tę potwierdzają wyniki szóstej edycji EY Global Institutional Investor Survey, gdzie 86 proc. ankietyowanych wskazało, że ocena ESG ma znaczący wpływ na rekomendacje analityków giełdowych oraz inwestorów. Duże podmioty giełdowe na rynkach Europy Zachodniej powołują dedykowane

zespoły w ramach jednostek opiekujących się zagadnieniami ESG, których zadania skoncentrowane są wokół obsługi zapytań agencji ratingowych ESG oraz ciągłej pracy nad poprawą ratingu. Nasz krajowy rynek dopiero w tym kierunku podmioty, które ratingu jeszcze nie posiadają. Jeśli obserwowane

trendy się utrzymają, to będziemy obserwować zrównanie istotności zarządczej klasycznych ratingów kredytowych oraz tych dedykowanych ESG – mówi Dominik Olech, menedżer w zespole zarządzania ryzykiem finansowym i analityki w EY Polska.

Okiem zarządzającego

Ratingi ESG wyznaczane przez Sustainabilitys są rów-

nież pomocne przy ustalaniu indeksu WIG-ESG. Na Zachodzie analogiczne wskaźniki również są popularne – na przykład dla S&P 500 odpowiednikiem uwzględniającym oceny z zakresu środowiska, społeczeństwa i ładu korporacyjnego jest S&P 500 ESG Index.

Również zarządzający funduszami potwierdzają, że aspekty pozafinansowe są coraz ważniejsze w podejmowanych przez nich decyzjach.

– Ratingi ESG pełnią coraz istotniejszą rolę w procesach inwestycyjnych, co jest efektem rosnącego zainteresowania pozafinansowymi aspektami działalności przedsiębiorstw. Dodatkowo segment środowiskowy (E) jest istotnie wspierany decyzjami politycznymi dotyczącymi ograniczania negatywnego wpływu działalności na środowisko i inwestycji klimatycznych. Ratingi ESG stały się również istotne z powodu zmian w polityce inwestycyjnej największych funduszy inwestycyjnych, które zaczęły tworzyć produkty dedykowane ESG lub wdrażać kryteria doboru spółek w oparciu o ESG – mówi Tomasz Burs, zarządzający i wiceprezes OPTI TFI. Dodaje, że patrząc na sprawozdania lub prezentacje większości światowych korporacji, już praktycznie wszędzie widać oceny i opis różnych aspektów ESG. Często różnią się one w zależności od branż, ale obecnie główny nacisk firmy te kładą na mierzenie wpływu działalności na środowisko naturalne i tempa osiągnięcia określonych celów klimatycznych (głównie poziomu emisji CO₂, zużycia wody, wykorzystania materiałów w recyklingu). Na drugim miejscu analizowany jest segment governance (G) głównie w obszarze struktury stanowisk i plac w zależności od płci.

– W kolejnych latach raportowanie ESG z pewnością jeszcze zyska na znaczeniu. Istotnym czynnikiem rozwoju będzie konieczność upowszechnienia wystandaryzowanych miar, które będą w stanie szybko i syntetycznie dostarczać inwestorom informacji na temat sytuacji ESG, podobnie jak jest np. w finansowych obszarach działalności (analiza kredytowa), i umożliwią porównania ich między różnymi emitentami – mówi Tomasz Burs. ©

Ocena ESG daje wiele korzyści

Naturalne są głosy mówiące o konieczności wdrożenia standaryzacji ratingów ESG. Z pewnością oczekują tego również inwestorzy.

WOJCIECH HANN prezes zarządu Banku Ochrony Środowiska

Choć jeszcze zaledwie kilka lat temu dla wielu skrót ESG brzmiał dość enigmatycznie, dziś czynniki pozafinansowe: środowiskowe (E – environmental), społeczne (S – social) i z zakresu ładu korporacyjnego (G – governance) są na ustach całego środowiska biznesowego. Nie ma w tym nic dziwnego, gdyż Unia Europejska, ogłaszając Europejski Zielony Ład, jasno wyznaczyła kierunek rozwoju naszego kontynentu. Wiąże się to również z rosnącymi obowiązkami dotyczącymi raportowania przez firmy informacji na temat ich aktywności w trzech

wymienionych obszarach. Obowiązki te wynikają z unijnych regulacji, przede wszystkim dyrektywy o ujawnianiu informacji niefinansowych (NFRD) oraz w odniesieniu do sektora finansowego rozporządzenia SFDR. Dodatkowo, aby zadbac o przejrzystość oraz porównywalność ujawnianych danych, od tego roku przedsiębiorstwa będą publikować raporty pozafinansowe zgodnie z zasadami unijnej taksonomii. ESG pełni tym samym coraz większą rolę w kształtowaniu kierunków rozwoju firm oraz wpływa na ich codzienną działalność.

Dane pozafinansowe nabierają również istotnego znaczenia w oczach inwestorów. Część ekspertów uważa na-

wet, że w perspektywie kilku lat mogą one stać się tak samo ważne, jak dane finansowe. Potwierdzenie tej tezy możemy znaleźć m.in. w badaniu przeprowadzonym w 2021 r. przez Deloitte. Zdaniem aż 78 proc. ankietyowanych inwestorów dane ESG stały się dużo ważniejsze, niż były jeszcze pięć lat temu. Ponad 66 proc. przedstawicieli funduszy private equity w Europie Środkowej uważa, że uwzględnienie kryteriów ESG może zwiększyć wartość firmy, a 65 proc. respondentów stwierdziło, że korzysta regularnie z ocen ESG, przynajmniej raz w tygodniu. Publikowanie informacji pozafinansowych nie stanowi zatem jedynie regulacyjnego wymogu – są one również zbiorem cennych danych dla inwestorów i innych interesariuszy.

ESG jest także komponentem przyciągającym kapitał. Według raportu „Global Sustainable Investment Review

2020”, wydanego przez Global Sustainable Investment Alliance, na początku 2020 r. globalne zrównoważone inwestycje osiągnęły na pięciu głównych rynkach objętych badaniem wartość 35,3 bln USD, co stanowi 15-proc. wzrost w latach 2018–2020 i aż 55-proc. wzrost w perspektywie 2016–2020. W badaniu przeprowadzonym w grudniu 2021 r. przez EY 74 proc. respondentów przyznało natomiast, że jest skłonne wyjść z inwestycji, jeśli przedsiębiorstwo wykazuje niedostateczne wyniki w obszarze ESG. Z kolei aż 86 proc. przebadanych inwestorów deklarowało chęć utrzymania swojego zaangażowania w firmy, które odpowiednio wdrażają i raportują dane pozafinansowe. Pokazuje to, że właściwe podejście do kwestii ESG może pomóc firmom pozyskać kapitał potrzebny na rozwój, a zaniebdania w tym obszarze są dla wielu inwe-

FOT. MAT. PRASOWE

storów zniechęcające, co w znaczny sposób może ograniczyć dostęp takich firm do finansowania.

Nie może więc dziwić rosnące zainteresowanie firm uzyskaniem ratingu ESG. W przypadku niektórych renomowanych agencji ratingowych, takich jak Bloomberg, MSCI czy Sustainabilitys, liczba klientów zamawiających

a stosowane metodyki często nie są spójne. Może nawet się zdarzyć, że ten sam podmiot, poddając się badaniu dwóch agencji ratingowych, uzyska znacznie różniące się oceny. Naturalne są więc głosy mówiące o konieczności wdrożenia standaryzacji ratingów ESG. Z pewnością oczekują tego również inwestorzy.

Niezależnie od wspomnianego zróżnicowania ocen ESG stanowią one uporządkowaną, obiektywną odpowiedź na pytania, w jaki sposób przedsiębiorstwa podchodzą do kwestii środowiskowych, społecznych oraz ładu korporacyjnego, jak bardzo narażone są na ryzyko związane z czynnikami ESG i jak dobrze nim zarządzają.

ESG Risk na poziomie 19,9 plasuje BOŚ w gronie 18 proc. najlepiej ocenionych banków oraz czołowych 23 proc. spośród blisko 15 tys. firm na całym świecie poddanych badaniu przez Sustainabilitys.

rating ESG przekroczyła już 10 tys. Naturalnie przybywa zatem również firm świadczących usługi w tym zakresie. Z jednej strony coraz więcej z nich dostęp, ale jest też druga strona tego medalu. Warto bowiem zwrócić uwagę, że praktyka oceniania firm pod kątem ESG dopiero się kształtuje,

Obok niewątpliwie bardzo dobrej oceny ściśła współpraca Banku z Sustainabilitys przyniosła mu dodatkową korzyść – pomogła zidentyfikować obszary, które wymagają jeszcze poprawy w zakresie ryzyka ESG. Stanowi to dla BOŚ punkt wyjścia i drogowskaz do dalszego wzmocnienia działań na rzecz odpowiedzialności w biznesie oraz wspierania zrównoważonego rozwoju. Jest to tym cenniejsze, biorąc pod uwagę jeden z głównych celów BOŚ, jakim jest osiągnięcie pełnej neutralności klimatycznej do 2030 r. ©

FINANSE

Banki zwiększają sprzedaż produktów zrównoważonych

Coraz więcej instytucji wprowadza do swojej oferty produkty proekologiczne. W najbliższych latach znaczenie tego segmentu w sektorze finansowym będzie rosło, wspierając tym samym zieloną transformację biznesu.

KATARZYNA KUCHARCZYK

Ogłoszenie Europejskiego Zielonego Ładu oraz głównych celów długofalowej polityki klimatycznej Unii Europejskiej wywołało konieczność przewartościowania strategii największych firm, w tym całego sektora finansowego. Kolosalne znaczenie będzie mieć także implementacja kolejnych regulacji, takich jak taksonomia, czy szczególnie ważnej dla banków dyrektywy SFDR. Wpłyną one zarówno na długofalowe plany rozwoju firm, jak i ich codzienną działalność.

Ponadto, niebawem należy spodziewać się wdrożenia dyrektywy CSRD, która nałoży na przedsiębiorstwa więcej obowiązków z zakresu raportowania poza-finansowego oraz rozszerzy listę podmiotów i obszarów nim objętych.

– Nie można też zapominać o istotnym wpływie rosnących oczekiwań różnych grup interesariuszy, w tym konsumentów, na podejmowanie przez przedsiębiorstwa działań na rzecz zrównoważonego rozwoju, co buduje silny trend wspierający zieloną transformację – dodaje Wojciech Hann, prezes zarządu Banku Ochrony Środowiska.

Koło zamachowe zmian

Podmioty z sektora finansowego pełnią w tym procesie bardzo ważną rolę. Z jednej strony same stanowią przedmiot regulacji. Powinny ograniczać swój negatywny wpływ na otoczenie oraz raportować podejmowane w tym zakresie aktywności i ich efekty. Z drugiej strony są kołem zamachowym przemian, ograniczając finansowanie „brudnych” inwestycji i rozwijając ofertę

79 proc.

banków pozytywnie postrzega kształtujące się wymogi regulacyjne w zakresie ESG. Uważają, że stanowią one dla nich ciekawą szansę.

wspierając projekty przyjazne środowisku i odpowiedzialne społecznie.

– Nie inaczej jest w przypadku Banku Ochrony Środowiska. Zgodnie z przyjętą strategią BOŚ dąży do pełnej neutralności klimatycznej już w 2030 r. oraz do znacznego zwiększenia udziału zielonych aktywów w swoim portfelu kredytowym – podkreśla prezes Hann.

Podmioty, które kładą duży nacisk na wartości ESG, zwłaszcza te związane z zieloną transformacją, nawiązują strategiczne porozumienia. W tym miesiącu BOŚ podpisał

list intencyjny w obszarze bancassurance z PZU, największym polskim ubezpieczycielem. Dzięki zainicjowanej współpracy klienci BOŚ będą mogli skorzystać z oferty ubezpieczeniowej PZU w ramach wspólnego pakietu usług. Pierwszym produktem wdrażanym do oferty banku będzie ubezpieczenie instalacji fotowoltaicznych oraz innych urządzeń OZE, powiązanych ze sztandarowymi kredytami proekologicznymi BOŚ.

– Liczę, że doświadczenie BOŚ w finansowaniu inicjatyw ESG pomoże nam znaleźć nowe, wartościowe kierunki współpracy – tak porozumienie skomentowała Małgorzata Sadurska, członek zarządu PZU, nadzorująca obszar współpracy z bankami i klientów korporacyjnych. Strategia grupy na lata 2021–2024 zakłada osiągnięcie neutralności

klimatycznej w zakresie działalności własnej. PZU planuje też, że do roku 2040 neutralni klimatycznie staną się jego kooperanci i partnerzy biznesowi, a do 2050 r. także klienci ubezpieczeniowi i inwestycyjni.

Sektor się rozwija

Ekspertki podkreślają aktywną rolę instytucji krajowych i unijnych, które poprzez transfer środków pomocowych dostarczają dźwigni niezbędnej do realizacji ambitnych celów. A sektor finansowy systematycznie zwiększa swoje zaangażowanie w zielone aktywa, jak również w liczne fundusze oraz instrumenty finansowe dostarczane przez instytucje publiczne.

– Przekłada się to finalnie na ofertę specjalistycznych produktów i usług świadczonych na preferencyjnych warunkach. Dobrym tego przy-

kładem jest zaangażowanie Banku BNP Paribas, który od wielu lat współpracuje z europejskimi i krajowymi bankami rozwoju (EBI, EBOR, BGK), dzięki czemu możliwe było wdrożenie szeregu mechanizmów finansowania efektywności energetycznej i projektów OZE – komentuje Adam Hirny, dyrektor departamentu wsparcia transformacji energetycznej BNP Paribas.

Z kolei PKO Bank Polski w lipcu 2021 r. przyjął cele niefinansowe w obszarze ESG. Skupia się m.in. na zwiększaniu zielonego finansowania i ograniczeniu finansowania sektorów wysokoemisyjnych.

– Jednym z podjętych przez nas zobowiązań jest utrzymanie wzrostu zielonego finansowania o co najmniej 5 proc. r./r. oraz utrzymanie relacji zielonego finansowania do wysokoemisyjnego na poziomie co najmniej trzykrotnie wyższym – informuje PKO BP.

W 2021 r. zwiększył wartość zielonego finansowania o 83 proc., a jego udział w sumie bilansowej banku był trzykrotnie wyższy niż finansowania wysokoemisyjnego.

Z kolei Pekao angażuje się w finansowanie takich projektów zrównoważonych, jak m.in. instalacji fotowoltaicznych, biogazowni, budownictwa ekologicznego, transportu niskoemisyjnego i farm wiatrowych. Zamierza zwiększyć udział zielonego finansowania do ponad 4 proc. portfela bilansowego (wobec 3,2 proc. obecnie). Chce finansować rozwój OZE oraz podmioty z branż nowych technologii i brać aktywny udział w rządowych i unijnych programach odbudowy i transformacji klimatycznej. – Naszą aspiracją w tym zakresie jest organizacja finansowania dla nowych zrównoważonych projektów na kwotę co najmniej 30 mld zł do 2024 r. – informuje Paweł Jurek, rzecznik Pekao.

Szanse i wyzwania

Zdecydowana większość banków pozytywnie postrzega kształtujące się wymogi regulacyjne w zakresie ESG, uważając, że stanowią one ciekawą szansę nie tylko z ich perspektywy (79 proc.), a także polskiego sektora bankowego i całego kraju (71 proc.) – wynika z badania PwC.

Nie oznacza to jednak, że banki nie dostrzegają wyzwań związanych z wdrożeniem projektów ESG, zwłaszcza w sytuacji niedostatecznego uwzględniania w unijnych rozporządzeniach wyzwań i kosztów transformacji energetycznej.

Zdaniem ankietowanych największymi wyzwaniami są: brak lub ograniczona dostępność danych na temat kontrahentów w zakresie ESG (86 proc. wskazań), niska jakość ujawnień i świadomości kontrahentów dotycząca inicjatyw zrównoważonego rozwoju (79 proc.) oraz brak finalnych, przejrzystych regulacji (71 proc.).

Branża finansowa katalizatorem zielonych przemian

WOJCIECH HANN

prezes Banku Ochrony Środowiska

Udział zielonych aktywów w portfelu kredytowym BOŚ wynosi około 37 proc., a do końca 2023 r. ma wzrosnąć do 50 proc. Tylko w ciągu pierwszych trzech kwartałów ubiegłego roku BOŚ zawarł prawie 2 tysiące proekologicznych transakcji na kwotę przekraczającą 1 mld zł. Klienci, którzy posilkowali się finansowaniem uzyskanym w BOŚ, zrealizowali blisko 2 tysiące ekoinwestycji o łącznej wartości kosztowej przekraczającej 2,6 mld zł. Projekty te przyczyniają się do produkcji ponad 39 GWh

rocznie energii z OZE, zmniejszenia zużycia i ograniczenia strat ciepła o ponad 49 tysięcy GJ rocznie, redukcji emisji dwutlenku węgla o 168 tys. ton rocznie oraz redukcji emisji pyłu o blisko 28 ton rocznie.

W planach na ten rok mamy m.in. wzrost wolumenu sprzedaży produktów zrównoważonych do 400 mln zł. Naturalnie wiąże się to ze znacznym rozwojem oferty w tym obszarze, skierowanej głównie do klientów korporacyjnych i samorządowych. Wyróżnikiem oferty BOŚ jest jej kompleksowość – nie chcemy być jedynie instytucją organizującą finansowa-

nie projektów przyjaznych środowisku, ale kładziemy także silny nacisk na wsparcie merytoryczne na każdym etapie realizacji inwestycji, od planowania i poszukiwania optymalnych rozwiązań technologicznych oraz podwykonawców po realizację, a także ewaluację po zakończeniu projektu.

Realizując nasze cele, wspieramy zieloną transformację firm i samorządów. Finansujemy inwestycje w OZE, jak i termomodernizację poprawiającą efektywność energetyczną budynków mieszkalnych czy użyteczności publicznej. Angażujemy

się także w projekty modernizacyjne z zakresu ciepłownictwa, które skutecznie ograniczają tzw. niską emisję i wciąż powszechny w Polsce problem smogu. Skala inwestycji nie jest przy tym decydująca – jesteśmy gotowi wspierać zarówno wielomilionowe projekty, jak i mniejsze czy mniej skomplikowane przedsięwzięcia.

Należy wyraźnie podkreślić, że pieniądze na zrównoważone projekty nie zabraknie. BOŚ, razem z całym sektorem finansowym, dysponuje ogromną pulą środków na wsparcie tego typu inwestycji. Sztuką niekiedy

jest natomiast odpowiednie przygotowanie takich projektów, aby były przyjazne środowisku i jednocześnie „bankowalne”. Wierzymy, że ich liczba będzie się z każdym rokiem powiększać. Wybiegając dalej w przyszłość, uważnie przyglądamy się rozwiązaniom wodorowym i biogazowym, które w polskich warunkach mogą być dobrym uzupełnieniem miksu energetycznego, i liczymy, że z czasem również w tym obszarze będzie się pojawiać coraz więcej obiecujących inicjatyw.

Nie zapominamy oczywiście o klientach indywidual-

nych. Oprócz stale rozbudowywanej oferty ekokredytów dla osób fizycznych jesteśmy także istotnym ogniwem wspierającym projekty publiczne. Obsługujemy m.in. takie programy jak „Czyste powietrze” czy „Mój elektryk”. Z naszych obserwacji wynika, że klienci dostrzegają w tych programach potencjał ekologiczny, który łączy się z korzyściami ekonomicznymi. Prowadzimy również działania informacyjno-edukacyjne, które wzmacniają świadomość ekologiczną społeczeństwa i dodatkowo przekładają się na zainteresowanie ekoofertą banków.